

॥ अथ श्रीसार्वांसच्चरीत ॥ अध्याय ३७ ॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ श्रीकुलदेवतायै नमः ॥
श्रीसीतारामचंद्राभ्यो नमः ॥ श्रीसद्गुरुसार्वानाथाय नमः ॥ धन्य धन्य सार्वांचे चरीत । धन्य तांचे
नित्य 'आचरीत । क्रियाय अकल भोव अद्भूत । अशक्य कथन सविस्तर ॥१॥ अगाध तांचे
सच्चरीत । धन्य तांचे जिणेचे वृत्त । धन्य धन्य ते 'अप्रतिहत । ^३असिधारा एकवत तांचे ॥२॥ केन्ना
ब्रह्मानंदांत उन्मत्त । केन्ना ते निजबोधांत तृप्त । केन्ना सगले करुनूय अलिप्त । अशी स्थिती ती अनिश्चीत ॥३॥
केन्ना सर्वप्रवृत्तीशुन्य । पूण तो ना निद्रासंपन्न । निजस्वार्थी दवरून मन । जागरूक सदांच निजरूपांत ॥४॥ केन्ना
दर्याभशेन प्रसन्न । मात तो अपार अमर्याद गहन । कोणाक हें अगाधरूप निरूपण । जमत सांगपाक
योग्यपणान ॥५॥ दादल्यां कडेन धरीत भावपण । अस्तुन्यां मातां-भयर्णी भशेन । ब्रह्मचारी श्रेष्ठ विर्यवान ।
जाणटात सगले सर्वदा ॥६॥ हांचे सारक्यांचे सत्संगतीं । मेळळी जी मती । तीच उरची निश्चल स्थिती । मरणा मेरेन
अखंड ॥७॥ उदंड जावपी सेवावृत्ती । चरणांचेर लागची अनन्य भक्ती । भगवद्भाव सर्वाभुतीं । अखंड प्रिती तुमच्या
नांवांत ॥८॥ पळोवन ताच्यो कृती एकेक । वतात जे कारणां सोदपाक । ते अजापीत जावन शेवटाक । शांत
बसतात जाग्यारूच ॥९॥ बेरेच जाण झगडात सर्गसुखाक । आवडीन सर्गाची गायतात व्हडवीक । ते तुच्छ
मानतात भूंय-लोकाक । मरणाची भिरांत म्हणटात हांगा ॥१०॥ मात अदृश्यांतल्यान आकाराक येतात । तिकाच

१. वागप. २. निराश जायनात अशे. ३. सोंशीकसाणीचो अंत पळोवपी भोव कठीण अशें एकवत.

॥ खीणभर । भुयलोका भशेन आनीक ॥२५॥ १क्षणभंगूर आयुश्यपण । केल्लें कार्य एक खीण । करता जो सगलें
 ॥ ईश्वरार्पण । अभय स्थान तो मेल्यता ॥२६॥ जंय ना भगवद्भक्त जन । करिनात जे हरिगुरुकथा वर्णन । संगीत नाच
 ॥ भगवत्पुजन । तें स्थान कसल्या उपेगाचें ॥२७॥ ब्रह्मात्म ऐकत्व-विज्ञान । आत्यंतीक निःश्रेयस साधन । तें तर ह्या
 ॥ सर्गा परस गहन । भुयलोक हें ताचें स्थान ॥२८॥ काया वाचा मन एक करून । करात पंचप्राण समर्पण । निश्चेवान
 ॥ बुद्दीय लीन । जावची गुरु अधीन संपूर्ण ॥२९॥ अशे सदगुरुक वतकूच शरण । भवभंयाक उरना कारण । कित्याक
 ॥ रावचें प्रपंचाच्या हुसक्यान । आसतना निवारपी सर्वस्वी ॥३०॥ जंय आसता अज्ञान । थंय पुत्र-पशु असलें बंधन ।
 ॥ सरता दीसरात संवसाराच्या हुसक्यान । वेळ ना मातूय सुविचाराक ॥३१॥ अज्ञानपण सगल्यांचें मूळ कारण ।
 ॥ उपरासता नानात्व विंदान । म्हणुनूच आचार्या कडल्यान । शिकचें संस्कृतज्ञान ॥३२॥ वतकूच समूळ अज्ञानपण ।
 ॥ उरना कुसकुटभर नानात्वज्ञान । चुकता ताचें जलममरण । एकत्व विज्ञान हाका मूळ ॥३३॥ धरता जो कुमकुटभर
 ॥ भेददृश्टी । पडल्लो जलममरणाचे केशटीं । ताच्या विनाश आनी सूश्टी । लागली फाटीक कायम ॥३४॥ ‘श्रेय’ होच
 ॥ जिचो विशय । तीच ती विद्या निसंशय । जिचो विशय फक्त ‘प्रेय’ । नांब तिका अज्ञान ॥३५॥ मरण हेंच व्हडलें
 ॥ भवभंय । तातूतल्यान जावपाक निर्भय । धरात गुरुचे पांय दोनूय । अद्वयबुद्दी दितले ते ॥३६॥ जंय दुसरो-
 ॥ अभिनिवेश । थंयच ह्या भंयाक प्रवेश । म्हणून जंय ना भंयाचो लवलेश । तें निर्विशेश पद आपणायात ॥३७॥ शुद्ध
 ॥ भावनेचें चंदन । लायात गुरुच्या कपलाक व्हरून । न्हेसयात पितांबर भावार्थान । दाखयतलो तो तुमकां

१. खिणांत नाश जावपी. २. चातुर्य. ३. त्रासांत. ४. दुबावा विरयत. ५. इंद्रियांक प्रीय अशें ऐहीक सूख.

६. अहंकार, अभिमान. ७. कुसकुट्टभर.

विश्वं भर ॥३८॥ दृढं श्रद्धेचं र्णीवासन । अश्टभावान पूर्ण सजोवन । घालात खोसयेच्या दुकांचें न्हाण । जातलो
प्रसन्न तत्काळ ॥३९॥ भक्ती माळेचो कमरपटो बांदून । जायात पूर्ण ताचे सुवादीन । सर्वस्व प्रेमान उडयात
उंवाळून । मागीर आरती दाखयात ॥४०॥ कसल्याय कार्याचो प्रविलय । जाता धरून अस्तित्व आश्रय । फातरान
बुडकुलो फोडलो तरीय । नश्ट जाता फकत आकारूच ॥४१॥ बुडकुल्याच्या अस्तित्वाक तेना । कुसकुटाचीय
बादा येना । फुटिल्या करपां मर्दीय तेना । उरता वंशपरंपरा बुडकुल्याची ॥४२॥ म्हणून कार्याचें जें प्रविलापन । तें
अस्तित्वनिश्च चिरंतन । म्हणून कोणाचेंय मरण । न्हय शेवट शुन्यत्वांत ॥४३॥ कार्य ना कारणा ॲव्यतिरिक्त । जालें
व्यक्त जरी अव्यक्त । तरी तें सदांच सदन्वीत । हें तर खबर सगल्यांक ॥४४॥ सुक्षीमतायेचें हेंच उणावपण । ताची
परंपराय दिता दाखोवन । स्थुलकार्य विलयांत खरेपणान । बाकी सुक्षीमकारणूच ॥४५॥ ताचोय विलय जातकूच ।
ताचे परस सुक्षीम बाकी उरतकूच । सगलीं इंद्रियां मन बुद्दी ज्ञातोच । पावता वैफल्याक स्विकारपी ॥४६॥ तात्पर्य
बुद्दी ही जंय थांबता । हांगाच मुर्ती अमुर्ती जाता । मात ताचो ना सद्भाव धांपता । ब्रह्म परजळटा
सगल्याक ॥४७॥ बुद्दी कामाक दिता आश्रय । म्हणून तिचो जातकूच विलय । तत्काळ जाता आत्म्याचो उदय ।
पडटा अक्षयपद नदरेक ॥४८॥ अज्ञान माया काम कर्म । हेच मुख्य मरणाचे धर्म । जातकूच त्या सगल्यांचो ॲउपरम ।
जाता ॲउपशम बंधनांचो ॥४९॥ जातकूच सगलो बंधनाश । प्रगटटा आत्मो ॲअप्रयास । जशें कूप वचपाचो
अवकाश । सूर्य स्वतेजान परजळटा ॥५०॥ शरीर हांव, हें म्हजें धन । हाचें नांव दृढं ‘देहाभिमान’ । हेंच हृदयग्रंथी
निबंधन । दुख्ख अधिवेशन मायेचें ॥५१॥ जरी हो देह एकदां शांत जालो । कर्मविजान देहांतर पावलो । ती बी

१. बगर. २. अखर. ३. नाश. ४. यत्ना बगर. ५. सार्वजनिक विद्यालय।

पुरायेन लासपाक चुकलो । म्हणटकूच आयलो पुनर्जल्म ॥५२॥ परत बियेचे वृक्ष जातात । वासनेचे बियेन देह
मेल्यतात । अशें हें चक्र उरता चलत । अंता मेरेन कायम वासनेच्या ॥५३॥ कामांचो जेन्ना समूळ नाश । तसो
हृदयग्रंथी 'निरास । तेन्नाच अमर, मेल्लो मनीस । होच उपदेश वेदांतांत ॥५४॥ धर्म-अर्धम योग्य अवस्था । जिका
नांवान म्हणटात 'विरजा' । अज्ञानाचें जी निर्मुलन करता । उरना सुक्षीम गती मरणाक ॥५५॥ वासनांचो पुरायेन
त्याग । तोच ब्रह्मानंदाचो योग । 'निरालेख्या' ताका उतर प्रयोग । वाचाविनियोग 'अनिर्वाच्य' ॥५६॥ जातकूच
परब्रह्मज्ञान । तेंच सकल अनिश्टांचें निरसन । तेंच करता मनांतल्यो इत्सा पूर्ण । हीच श्रुतिस्मृतिची
प्रमाणटाय ॥५७॥ 'ब्रह्माविदाप्नोति परं' । हेंच ब्रह्मानंदसाध्य 'चरम । हाचे परस हेर किंतें परम । "तरति
शोकमात्मवित्" ॥५८॥ संवसार दर्या काळखी मूळ । मारपाक ताची पलतड । ब्रह्मज्ञानूच उपाय 'निखल । साधन
सकल प्राप्तीचें ॥५९॥ पूर्ण श्रद्धा आनी धीर । हेच साक्षात उमा महेश्वर । मस्तकीं नासतना तांचो कृपाकर । दिसना
विश्वंभर काळजांत ॥६०॥ उलयले साईनाथ गुरुवर्य । उतरां जांचीं अमोघवीर्य । जाय निश्ठेचें अल्प धैर्य । उपाट
ऐश्वर्य मेल्यतले ॥६१॥ असन्मात्र सगलें दृश्य । हें तर मानतात अवश्य । सपन दर्शन घेयात प्रत्यक्ष । दिता ज्ञान सकल
अदृश्याचें ॥६२॥ हांगा मेरेन बुद्दिची धांव । तसोच आत्म्या कडेन सद्भाव । मात जंय ना 'सदसता ठाव । तो
तत्त्वभाव तो आत्मो ॥६३॥ सदसदा असले प्रत्यय वर्जीत । अलिंग सर्वविशेशा विरयत । तेंच उतर उतरांतलें अंतर
सांगीत । तेंच सर्वगत गुरुरूप ॥६४॥ आत्मो सकल बाकी शुन्य । म्हातारपण, जल्म-मरण विहीन । हो शाश्वत
आनी पुराण । नाशा विरयत सदांच ॥६५॥ हो नित्य ईश्वर पुरातन । सर्वगत जशें गगन । अनादी आनी अविच्छिन्न ।

१. निरसन, परिहार, २. निमाणे, ३. शङ्ख, ४. बरें-वायट.

वृद्धिशुन्य अविक्रीय ॥६६॥ जें अबोल आनी अरूप । अनादी अनंत आनी अमूप । अव्यय अगंध अरस अलेप ।
 कोणाच्यान स्वरूप वर्ण येत ॥६७॥ मात दिसना अशा निर्गुणाक । अज्ञानपणान जरी अज्ञानाक । ज्ञानान घालयात
 ह्या अज्ञानपणाक । म्हणून नाकात केन्नाच शुन्य ताका ॥६८॥ कितली ही परमहंसस्थिती । श्रीसाईंची निजसंपत्ती ।
 काळान चोरली हातोहाती । दिसतली ती परतून कशी ॥६९॥ धन पूत मागपी भक्त । हांचें कितें घेवन बसल्यात ।
 दर्शनाक येताले योगी विरक्त । रावताले तल्लीन चरणां कडेन ॥७०॥ काम कर्म बंधन विमुक्त । सर्वैषणा-
 विनिर्मुक्त । देह घर हांचे विशीं विरक्त । धन्य भक्त तो जगांत ॥७१॥ साईं जाचो दिश्टीहेत । ताका वस्त्वंतर कशें
 दिसत । दृश्यमात्रांत साईंच फक्त । दिसना आनीक सुवात रिती ॥७२॥ मुखांत श्रीसाईंचें नाम । काळजांत श्रीसाईंचें
 प्रेम । ताका नित्य सुसेग क्षेम । राखता स्वता साईंच ताका ॥७३॥ आयकुपाचीय तीच गत । उतर ना साईं विरयत ।
 नाकांत साईंपरमळ भरीत । जीब पाझरता साईरसान ॥७४॥ सुखाचें जें अस्पल सूख । कितलें साईंचें हांसतें मूख ।
 धन्य भाग्यवंत तो एक । उतरांचे अमृत हें जो पियेलो ॥७५॥ कल्याणाचे उपाट धन । सूखशांतीचें जलमस्थान ।
 सदसद्विवेक वैराग्यवान । सदा जागरूक काळजांत ॥७६॥ तृप्त जालें जरी दूद पियेवन । तरीय हालना भुरें आवय
 कडल्यान । तशेंच आसचें दृढ मनान । दावणेक बांदून गुरुचरणांचे ॥७७॥ जावपाक पात्र गुरुकृपा प्रेमाक । वंदात
 तांच्या चरणांक । स्मरात केल्ल्या हितबोधाक । घेयात अणभव पावला पावलाक ॥७८॥ यथेच्छ रमतना इंद्रियार्थी ।
 काळजांत दवरात साईंप्रिती । तोच उपकाराक येतलो अंतीं । सुवार्थात, परमार्थात दोनांय कडेन ॥७९॥ मंत्रसिद्द
 मांत्रीक उलगङ्गन । दाखयता पायाळूक भुमिगत धन । तशीच गुरुचरणांचे धूळ सुगंध दोळ्यान । ज्ञानविज्ञान

पावता ॥८०॥ सिद्धांचे जें जें लक्षण । साधकांचे तें तेंच साधन । साध्य करपाक खर यत्नान । करचो अभ्यास
 मुज्जान ॥८१॥ दुदाच्या पोटांत आसता तूप । पूण केले बगर तें आंबट । ना ताक ना ॑नवनीत । ताकाय गरज
 संस्कारांची ॥८२॥ ताक घुसळ्ले बगर । जायना केन्नाच लोणी तयार । तें आटयले बगर । मेळना तूप रुचीक ॥८३॥
 जाय संस्कार बलवत्तता । खर अभ्यासान बुद्धिमत्ता । अभ्यासा वीण जायना चित्तशुद्धता । तिचे बगर दुर्गमता
 ज्ञानाक ॥८४॥ जावची निर्मळ चित्तवृत्ती । जाल्यासूच जातली आत्मप्राप्ती । हाताक मेळना मेरेन ती स्वरूपस्थिती ।
 भगवद्भक्ती सोडची न्हय ॥८५॥ आत्मज्ञानाचे देवूळ बांदपाक । लागता भगवद्भक्तीची बुन्याद । चासूय मुक्तीचे
 कळस परजळपाक । उबोवपाक बावटो विरक्तीचो ॥८६॥ दीसरात लोळटात चिखलांत । सुणीं दुकर हळशीक
 खातात । विशयभोग तींय भोगतात । तेंच कित्याक व्हडपण नरदेहाचें ॥८७॥ जाता जातूंत चित्तशुद्धी । जातूंत अखंड
 ब्रह्मासिद्धी । तें स्वधर्म आचरण आदीं । मेळय हें तप नरदेहांत ॥८८॥ साधुसेवा मुक्तीचें घर । स्त्रीलंपटाक नरकाचें
 दार । हे पुज्य ज्येश्ठांचे उद्गार । विचार करपा सारके सदांच ॥८९॥ सदांच सदाचार संपन्न । शरीर जगपा पुरतें
 अन्न । घर दार आदी इत्साशुन्य । असो जो धन्य तो साधू ॥९०॥ जांच्या अखंड ध्यानांत साई । पळयात नवलाय
 प्रचितीची । स्वता साई तांकां ध्याई । जावन उपकारी तांचो ॥९१॥ धन्य नामस्मरणाचें म्हानपण । गुरुर्य करतात
 भक्तस्मरण । ध्यान करपी ध्येयस्थितीक पावून । पूर्ण विसर एकामेकांक ॥९२॥ “तुमकां खबर तुमची करणी ।
 म्हाका दीसरात तुमची ॑धोंकणी” । अशी बाबांची प्रेमळ वाणी । आसतली उगडासांत अनेकांच्या ॥९३॥ लागना
 आमकां ज्ञानकथा । पुरो ही एक साईंची गाथा । कितलींय पापां आसूं दी ॑माथा । संकश्टांत सांबाळपी होच

१. लाणा. २. ध्यास. ३. माथ्यार.
॥**श्रीसाईंसच्चरीत्**॥

आमकां ॥१४॥ करपाक जमनात जरी पारायणां । तरी हातूतलीं गुरुभक्ती-प्रकरणां । श्रोत्यांनो करात हृदया भरणां । सदांच आयकून नेमान ॥१५॥ खंयच्चाय वेळार तुमचे सवर्दींत । वाचलें नेमान जरी हें चरीत । खात्रेन निजगुरुराजा सयत । मेळटलो श्रीहरी भाविकांक ॥१६॥ अखंड लक्ष्मीन भरतलें घर । वाचतले जे निरंतर । उणेंच एक सप्तकभर । दळडीर पयस जातलें ताचें ॥१७॥ हें हांव सांगतां अशें म्हणूं नाकात । तातूत मन जातलें दुबावीत । साईंच घालता तें म्हज्या तोंडांत । दियात क्लिश्ट विचार सोडून ॥१८॥ तो हो सकळगुणांची खण । साई दिता भक्तांक मुक्ती दान । कथा जाच्यो करतात 'कलिमलदहन । श्रोत्यांनो कान दिवन आयकात ॥१९॥ अशे तरेच्या संतकथां मुखार । सर्गसूख तें कसलें चिल्लर । कोण वळून पळयतलो थंयसर । सोडून सत्कथन हें म्होवाळ ॥१००॥ सूख दुखख हे मनाचे विकार । सत्संग सदांच निर्विकार । करता चित्त चैतन्य आकार । दिना थारो सूखदुखखांक ॥१०१॥ जें सूख विरक्तींत एकांतान । वा जें भक्तान करतकूच भक्तीन । आसूं इंद्राक वा चक्रवर्तीक । मेळना तांकांय कल्पनेंत पसून ॥१०२॥ नशीब भोग बलवत्तर । बुद्दी जलमता कर्मा प्रमाण । येवं दी मात हे नेमनेमांतर । भक्त तत्पर टाळटले ॥१०३॥ करात तुमी 'भगीरथ उद्देग । चुकचे नात प्रारब्ध कर्मभोग । अवश्यभावित्वाचो योग । ताचो वियोग अशक्य ॥१०४॥ जशें येता दुखख 'अवांछीत । सुखूय तशेंच अकल्पीत । देहाची, नशिबाची ही गत । संत जाणटात आदींच ॥१०५॥ अखंड तांचें नाम आवर्तन । हेंच आमकां एकवत तप दान । वेळावेळार शिरडी प्रयाण । हेंच तिर्थाटन आमचें ॥१०६॥ "साई साई" अशें नामस्मरण । ह्याच मंत्राचें अनुशठान । हेंच ध्यान हेंच 'पुरश्चरण । वचें अनन्य शरण हांकां ॥१०७॥ निश्कपट प्रेमान आख्यान । इतलेंच खरें तांचें पुजन । मागीर काळजांत घेयात

अणभवून । अतक्यं तांचे चातुर्य ॥१०८॥ पुरो आतां हें गुळाळ । आमकां जाय सत्वर गूळ । आदीं सुचयिल्ली
 कथा रसाळ । आयकुपाक सगले इत्पूक ॥१०९॥ असो श्रोत्यांचो भाव । वलखून सुचयिल्ली कथा नवलाव ।
 आटापलो हो ग्रंथगौरव । जाणविकायचें भान राखपाक ॥११०॥ काव्यपदबंध व्युत्पत्ती । नकळों हांव पामर मंदमती ।
 करधृत लेखणी धरून हातीं । साईंच सांगता तें बरयतां ॥१११॥ साईं नासतना बुद्दी दिणारो । हांव कोण चरित्र
 बरयणारो । ताची कथा तोच सांगणारो । आनीक बरोवपीय स्वता तोच ॥११२॥ आसूं, आतां कथा आख्यान ।
 चावडी हांडो प्रसाद कथन । करुया म्हणून दिल्लें आस्वासन । कथानिरुपण तें आयकात ॥११३॥ आनीकूळ त्याच
 संदर्भांतल्यो । वा दुसऱ्यो ज्यो स्मरतल्यो । त्यो त्यो सांगप जातल्यो । आयकुच्यो शांत चित्तान श्रोत्यांनो ॥११४॥
 धन्य साईंकथांचो नवलाव । धन्य धन्य श्रवणप्रभाव । चिंतनान प्रगटटा निजसभाव । वाडटा सद्भाव
 साईंचरणीं ॥१५॥ आतां पयलीं चावडी वर्णन । सुवाळ्याचें करुया दिग्दर्शन । बाबा करताले दिसा आड शेयन ।
 चावडे भितर नेमान ॥११६॥ एक रात मशिदींत । दुसरे राती न्हिदताले चावडेंत । असो हो क्रम बाबांचो नित्य ।
 चललो समाधे मेरेन ॥११७॥ फुडें एकुणीसरें णवाच्यान । त्या वर्साच्या धा डिसेंबराच्यान । चावडे भितर साईंचें
 अर्चन । लागलें भजन पुजन जावपाक ॥११८॥ तो चावडेचो सुवाळो । करुया सुखात जमता तितलो । साईंचो
 आशिर्वाद मेळटलो । व्हरतलो विश्वंभर तडीक ॥११९॥ चावडेची येतकूच रात । भजनमंडळी येताली मशिदींत ।
 भजन चलतालें माटवांत । दोन प्रहरां मेरेन अखंड ॥१२०॥ फाटल्यान रथ सोबीत । उजवे वेटेन तुळशीचें पेड ।
 मुखार बाबा आसनस्थ । मदीं भक्त भजन करताले ॥१२१॥ जांकां आदर हरिभजनांत । दादले अस्तुऱ्यो असंख्यात ।

१ गवंथ ३ गोड ३ न्हीढ × तीन बरंचो एक पहा

॥श्रीसार्वदेवगीत॥

जमताले मशिदीच्या माटवांत । भजना खातीर आवडीन ॥१२२॥ कोण हातांत घेवन ताळ । कोण चिपळ्यो
 करताळ । कोण पखवाज डफली घोळ । करताले भजनकल्लोळ आकांताचो ॥१२३॥ साईसमर्थ लोहचुंबक
 जावन । आपले सत्तेच्या आकर्षणान । ओडून नास्तिकांक पसून । हाडीत अचळ्य चरणां कडेन ॥१२४॥ हलकारे
 दिवट्यो पेट्टाल्यो आंगणांत । थंय कोण तरी पालखी सजयत । भालदार रावून तयार दारांत । करताले ललकारे
 जयघोश ॥१२५॥ चौकांत मखरां तोरणां । वयर मळबांत उबतालीं निशाणां । नवीं वस्त्रां दिव्याभरणां । सजयलीं
 भुरग्यांक भुशणांनी ॥१२६॥ मशिदीच्या वाठारांत । पणट्यो वळीन पेटयत । घोडो श्यामकर्ण आंगणाच्या दारांत ।
 तयार आसतालो सजोवन ॥१२७॥ तेन्ना तात्या पाटील येताले । वांगडा बच्याच लोकांक हाडटाले । बाबां सरेन
 वचून बसताले । वचपाक तयार बाबां वांगडा ॥१२८॥ बाबा जरी आसताले तयार । तात्या पाटील येता म्हणसर ।
 बसून रावताले आपल्या जाग्यार । वाट तांची पळयत ॥१२९॥ जेन्ना खांकेत घालून हात । तात्या पाटील बाबांक
 उठयत । तेन्नाच बाबा वचपाक लागत । चावडे मेरेन थंयच्यान ॥१३०॥ तात्या म्हणटाले मामा बाबांक । ह्या तांचे
 मदल्या प्रेमाक । अशा तांच्या आत्मधर्माक । दिवप उपमा कठीण ॥१३१॥ सदांचीच कफनी चडोवन । सटको
 आपलो खांकेक मारून । तंबाकू आनी चिलीम घेवन । उडयताले लुगट खांद्याचेर ॥१३२॥ अशे बाबा जातकूच
 तयार । तात्या घालताले तांच्या आंगार । जरीचे देगेचो शेलो सुंदर । करताले सारको मस्तकाचेर ॥१३३॥ मागीर
 बाबा फाटले वणटी कडेन । दवरताले जंय लांकडांचो भरो बांदून । उजव्या पांयाचो आखाणो तेंकोवन । हालयताले
 ताका खीणभर ॥१३४॥ रोखडीच थंयची पेटपी ज्योत । मारून तिचेर उजवो हात । स्वता साई पालयत । मागीर

वताले चावडे वटेन ॥१३५॥ साई लागतकूच वचपाक । वाद्यां लागतालीं वाजपाक । नले चंद्रज्योती पेटपाक ।
 दिवट्यांचो झगमग चारूच वटयां ॥१३६॥ कोण वाटकुळ्यो धणूच्या आकाराच्यो । फुकताले शिंगां कोर्ने तुताच्यो ।
 कोण वाजयताले ताशे झांजो । गर्दीं उपाट ताळ वाजोवप्यांची ॥१३७॥ पखवाज तंबोरे हांचो झणत्कार । साईनामाचो
 वहड गजर । चलताले भजन करीत बरोबर । दादले अस्तुच्यो प्रेमान ॥१३८॥ दिंडी घुडयो उबयत । कोण तरंगां
 अब्दागिरं मिरयत । नाचत उडत भजन करीत । वताले समस्त फाटल्यान ॥१३९॥ भोव खुशाली सगल्यांक । घेवन
 वताले तरंगां ध्वज । ताशे तुताच्यो कोर्न्याचे आवाज । जयकार थयकार घोड्याचो ॥१४०॥ अशी वाजंतरांच्या
 गजरांत । मशिर्दींतल्यान स्वारी येत । भालदार ललकारी दीत । बाबा सौंपणांचे पावताले तेन्ना ॥१४१॥ ताळ
 झांज पखवाजाच्या मेळांत । कोण तंबोरे चिपळ्यो वाजयत । भक्त भावीक भजन करीत । भक्तीभावान
 ते सुवातेर ॥१४२॥ घुडयो बंदेरां घेवन हातांत । भक्त चलताले खुशालभरीत । कुशीक दोग चंवच्यो धरीत ।
 घालीत वारो बाबांक ॥१४३॥ शेले शाल बी घालताले । पांयघडयो मार्गात हांतरताले । बाबांक हाताक धरून
 चलयताले । चंवच्यो घालताले तांचेर ॥१४४॥ तात्याबा धरताले दावो हात । म्हाळसापती उजवो हात । बापूसाहेब
 जोग तरंग धरीत । अशी स्वारी वताली चावडेर ॥१४५॥ मुखार तो घोडो ताम्रवर्ण । नांव जाचें श्यामवर्ण ।
 खुळखुळटाले पांयांत पैंजण । भुशीत जो सगल्या अलंकारांनी ॥१४६॥ भालदार चलताले मुखार । करीत साईनामाचो
 गजर । धरताले तरंग तरंगांकार । घालताले वारो चंवच्यांकार ॥१४७॥ वाजंत्री ताशे वाजयत । भक्त जयजयकारान
 गर्जत । असो भक्तमेळ चलत । ललकारताले प्रेमान भालदार ॥१४८॥ हरिनामाचो एकूच गजर । ताळ झांज

॥श्रीसार्वामृतचरीत॥

परिवार सुस्वर । त्या तालाचेर भक्तसंभार । गर्जत ललकारत चलतालो ॥१४९॥ असो भजनांत भक्तसंभार ।
जावन उपाट आनंदनिर्भर । वाटेक साईंचो जयजयकार । करीत चौकेर पावताले ॥१५०॥ ताळ झांज धोल घोळ ।
वाद्यां वाजतालीं भोव तुंबळ । साईनामाचो मोटो बोवाळ । भजन प्रेमळ मौजेचें ॥१५१॥ वांगडा चलताले नारी नर ।
सगले भजन खोसयेंत निर्भर । करीत साईनामाचो गजर । आवाज पावतालो दिगंतरा ॥१५२॥ वाजंतरी गाजयताले
गगन । सगले नाचताले खोसयेन । अशे आगळे मिरवणुकेन । जाताली स्वारी चावडेची ॥१५३॥ मळबांत सांजवेळचो
सूर्य जसो । तापिल्ल्या भांगराचो गुळो कसो । चेरो बाबांचो दिसतालो तसो । रावताले उबे जेन्ना चावडे
मुखार ॥१५४॥ तेनाची ती मुखशोभा । पातळी जशी बाल 'अरुणप्रभा । जसो चैतन्याचो 'गाभा । कोण तो
लाभ टाळटलो ॥१५५॥ धन्य तेनाचें दर्शन । मुखतेज आरक्तवर्ण । उत्तराभिमूख एकाग्र मन । जशे आपयताले
कोणाक तरी ॥१५६॥ ताशे, वाजंत्र्यांचो गजर । म्हाराज आनंदनिर्भर । सकयल वयर उजवो हात । करताले परत
परत तेना ॥१५७॥ रुप्याच्या ताटांत फुलां भरपूर । घेवन 'दीक्षित 'भक्तप्रवर । फुलां आंगभर साईंचेर । ओंपताले
त्या वेळार ॥१५८॥ गुलाल घालून गुलाब फुलांचेर । काकासाहेब मागीर निरंतर । रावताले ओंपीत साईंचेर । प्रेम भक्ती
भावनेन ॥१५९॥ अश्यो जेन्ना त्यो गुलाल मिश्रीत । फुलां कळयो काका ओंपीत । ताशे झांज ताळयो वाजत । गडगड
मोटो वाद्यांचो ॥१६०॥ गांवचे लोक बाबांच्या प्रेमान । येताले दर्शनाक पूर्ण भक्तीन । मुखामळां उपाट खोसयेन ।
आसतालीं भरिल्लीं सगल्यांचीं ॥१६१॥ आसुं, पळोवन तो तेजविलास । लोकांचे दोळे दिपावताले खास ।
प्रेमळांच्या मनाक जातालो उल्लास । भवसायास निवृत्ति ॥१६२॥ कितलें तें दिव्य तेज अद्भूत । सोबतालो जसो

॥ बाल ॑भास्वत । मुखार ताशे कहाला गर्जत । उबे रावताले बरोच वेळ ॥१६३॥ करून सकयल वयर सतत ।
 ॥ हालयताले उजवो हात । एकाच जाग्यार उत्तराभिमूख । अर्दो आदेस मेरेन ॥१६४॥ गाबो केवड्या भशेन । तेज
 ॥ तांबश्या चंद्रा भशेन । अशक्य ते सोबायेचें वर्णन । दोळ्यांनीच लाभ घेवपाचो ॥१६५॥ म्हाळसापती अचकीत
 ॥ मागीर । लागताले नाचपाक काढून अवसर । तेन्ना ती बाबांची स्थिती एकाग्र । पळयतकूच दिसतालें
 ॥ अजाप ॥१६६॥ उजवे वटेन उबो भगत । पालव बाबांचो धरून हातांत । फाटसून तात्या कोते चलत । घेवन हातांत
 ॥ कंदील ॥१६७॥ कितलो मौजेचो तो उत्सव । भक्तीप्रेमाचो तो गौरव । पळोवपाक ताचो नवलाव । जमताले गरीब
 ॥ गिरेस्त ॥१६८॥ आपल्या तेजान घणघणीत । मुखचंद्र सोज्ज्वल आरक्त । अवर्णनीय सोबाय सोबत । खुशालभरीत
 ॥ लोक जातालो ॥१६९॥ हळूहळू चलताले वाटेन । दोनांय अर्दांनी भक्त गर्देन । उपाट भरताले भक्तीप्रेमान । येताले
 ॥ उमाळे खोसयेचे ॥१७०॥ आतां फुडें असो सुवाळो । मेळचोना कोणाकूच पळोवंक आगळो । दीस गेले आनी वेळूय
 ॥ सोंपलो । फकत चिंतुनूच समाधान मानपाचें ॥१७१॥ वाजंत्री वाजयताले अपार । मार्गांत करताले जयज्यकार ।
 ॥ चावडेंत बसोवन आसनाचेर । दाखयताले आरती पंचारती ॥१७२॥ पांखें सजयताले धव्या लुगटान । झुंबर दिसताले
 ॥ सोबून । हारशाचो उजवाड पांख्यांतल्यान । सुवाळो तो दोळे दिपकावपी ॥१७३॥ भक्तमंडळी सगले मेळून । चावडेंत
 ॥ वताले जमून । तात्याबा मागीर घालताले आसन । व्हरून बसयताले बाबांक ॥१७४॥ अशें तें तयार वरासन ।
 ॥ फाटल्यान लोडाचें ॑ओठंगण । जातकूच बाबा स्थानापन्न । झगो तांकां घालताले ॥१७५॥ वयर दिव्य वस्तां घालून ।
 ॥ पुजा करताले खुशालेन । आरती करीत महागजरान । घालताले हारतुरे तांकां ॥१७६॥ गंध चंदन तिबो लावन ।

१. सूर्य. २. तेकपाक.
॥श्रीसार्वदेवम् चरीत॥

करताले साईंक करोद्रव्यंत | उंची वसांनी अलंकारून | मुकूट घालून पळयताले ॥१७७॥ केन्ना सुवर्णमुकूट
 सोबिवंत | केन्ना जरीचो फेटो बांदीत | 'कलगी तुरो जाचेर झालकत | गळ्यांत हिरे माणकां ॥१७८॥ माळो
 धव्या मोतयांच्यो | घालीत मागीर तांच्या गळ्यांत त्यो | दिव्याच्या उजवाडान चकचकतालो | भेस आगळो
 तांचो ॥१७९॥ कस्तुरीच्या सुगंधाची काळसर | रेग काडटाले वयर कपलार | तिबो लायताले मर्दीं तिचेर |
 वैशणवकुळीन लायतात तसलो ॥१८०॥ जांबळो मखमली जरीचे देगेचो | झगो दोनांय खांद्यां वयलो | हळूच
 फाटल्यान करताले सारको | निसरल्यार सांवरताले दोनांय वट्यां ॥१८१॥ तशेंच तकलेक मुकूट भुशण | वा फेटो
 बदलून | वयलेवयर धरताले उबारून | हळूच फाटल्यान कळनासतना ॥१८२॥ आसूं तो फेटो वा मुकूट | तेंकलो
 जाल्यार मारतले भिरकावन | भिरांत ही जरी मनांतल्यान | प्रेम उमळशीक अमर्याद ॥१८३॥ साईं जो सर्वांतज्ञानी | तो
 कितें नकळो भक्तांची लिपोवणी | पूण तांचें कवतूक पळोवन मोन्यांनी | मुद्दमूच ओगी रावतालो ॥१८४॥
 ब्रह्मअणभवान विराजमान | तांकां जरीचे देगेचो झगो भुशण | निजशांतीन सोबायमान | तांकां अलंकरण
 मुकुटाचें ॥१८५॥ तरीय तरातरांचे सुंदर | घालताले बाबांक अळंकार | कपलाचेर तिबो मनोहर | काडटाले
 केशरमिश्रीत ॥१८६॥ हिरे मोतयांच्यो माळो | गळ्यांत सजयत सगल्यो | कोण कपलार लायताले तिबो | चलताल्यो
 लिला भक्तांच्यो ॥१८७॥ शृंगार पूण जाले उपरांत | मस्तकाचेर जेन्ना चडयताले मुकूट | मोतयांचो हार घालतकूच
 गळ्यांत | वर्णना भायली ती सोबाय ॥१८८॥ नानासाहेब निमोणकर | धरताले बाबांचेर छत्र झांदूर | दांड्या सयत
 ते ती झालर | घुंवडायताले वांगडा चक्रा भशेन ॥१८९॥ बापूसाहेब अतीप्रेमान | धुयताले मागीर गुरुचरण | अर्ध्य

१. फेट्याचेर लावपाचें रत्नांचे भूशण. २. सगळ्यांच्या मनांतले जाणणारो. ३. फिकट.

पाद्य भक्तीन ओंपून । करताले पुजा यथोचीत ॥१९०॥ मुखार दवरून रुप्याचें तामण । तातूत दवरून बाबांचे चरण ।
धुयताले भोव आदरान । करोद्वर्तन उपरांत ॥१९१॥ घेवन केशर वाट्येंत । उटणें लायताले हातान । विडो ओंपताले
पोसो करून । प्रसन्न नदर श्रीसाईची ॥१९२॥ बाबा जेन्ना गादयेर बसताले । तात्याबा बी उबेच रावताले । हाताक
धरून बाबांक बसयताले । वंदीत चरण तांचे आदरान ॥१९३॥ निर्मळ चावडी भुमिका शुद्ध । घोटीव आनी
सफटीकबद्ध । घेताले भेट आबालवृद्ध । प्रेमान घट्ट श्रीचरणी ॥१९४॥ जातकूच गादयेर विराजमान । बसताले
बाबा उश्याक तेंकून । चंवरी चामर हालोवन । वारो घालीत दोनांय वटयां ॥१९५॥ माधवराव चुरो भरीत । चिलीम
रोखडीच तयार करीत । तात्याबाच्या हातांत दीत । तात्या पयलो झुरको मारताले ॥१९६॥ चिलीम सारकी पेटले
उपरांत । तात्याबा दिताले बाबांच्या हातांत । बाबांनी झुरको मारले उपरांत । दिताले काढून भगता कडेन ॥१९७॥
मागीर ती चिलीम सोंप मेरेन । एकेकल्या कडेन वाटकुळान । भगत शामा तात्या कडल्यान । भोंवताली वयले वयर
अशीच ॥१९८॥ निर्जीव वस्त तरीय ती धन्य । कितलें तिच्या भाग्याचें व्हडपण । तुळा जावची ना आमकां
सजिवांक पसून । सेवा ती खरी तिचीच ॥१९९॥ तपश्चर्या ही महाकठीण । खोंटांनी मस्तलें भुर्गेपण । फुडें सोंसून
श्रीतोष्णितपन । गेली भाजून उज्यांत ॥२००॥ भाग्यान बाबांचो स्पर्श मेलून । परत धुर्नीत गेली भाजून । मागीर
गैरीका उटी चर्चन । मुखचुंबन तेन्ना मेळटालें ॥२०१॥ आसू, कापूर केशर चंदन । दोनांय हातांक उटी लावन ।
गळ्यांत फुलांच्यो माळो घालून । तुऱ्याचो वास घेवंक सांगताले ॥२०२॥ सदा जांचें सुहास्यवदन । भोव प्रेमल
कृपेन निरिक्षण । तांकां कसलो शृंगार अभिमान । राखलो हो मान भक्तांचो ॥२०३॥ आंगांत जांच्या भक्तीचीं

‘लेणीं । शृंगारला जो शांतिभुशणांनी । ताका ह्यो लोकीक माळो-मणी । अलंकरणीं जातल्यो कित्याक ॥२०४॥ जो वैराग्याचो पुतळो । ताका कित्याक पाचूच्यो माळो । भक्तीन जर गळ्यांत आंपल्यो । इत्सा पूर्ण करीत तो भक्तांच्यो ॥२०५॥ स्वर्णपाचू दिव्यहार । गळ्यांत सोबताले मुक्तासर । अष्टाशट शोडश जांचे पदर । अभिनव पुष्करमिश्रीत ॥२०६॥ जायोजुयो-तुळशीमाळा । पांयां मेरेन जांच्या रुळटाल्यो घाला । मुक्तकंठा कंठनाळा । मिर्यताल्यो झळाळा अपूर्व ॥२०७॥ वांगडा पाचूच्यो भांगराहार । सुवर्णपदक छातयेचेर । कपलार श्याम तिबो सुंदर । भोव म्होंवाळ सोबतालो ॥२०८॥ ताका कितें म्हणचो फकीर । दिसतालो जो सदांच वैश्णवप्रवर । वयर हालतालीं तरंगां-चामर । सोबतालो शेलो जरीचो माथ्यार ॥२०९॥ भोवतेक जोग भोव प्रेमान । मंगलवाद्यांच्या गजरांत । घेवन पंचारत हातांत । बाबां वयल्यान उंवाळटाले ॥२१०॥ पंचोपचार पुजेसयत । घेवन पंचारत घणघणीत । निरांजन कापूर वात । उंवाळटाले बाबांक ॥२११॥ मागीर ही आरती जेन्ना सोंपत । एकेक करून सगले भक्त । बाबांक करून साशटांग प्रणिपात । वताले आपआपल्या घरा कडेन ॥२१२॥ चिलीम अन्तर गुलाबपाणी दिवन । मागीर बाबांची आज्ञा घेवन । तात्याबा उद्ठाले वचपाक घरा कडेन । तेन्ना बाबा म्हणीत “सांबाळ म्हाका” ॥२१३॥ “वताच जाल्यार इतले रातीं । खबर घेत राव म्हजी” । बरें, म्हणून मागीर तात्याजी । चावडे वयल्यान वताले घरा ॥२१४॥ अशे लोक वतकूच सगले । बाबा स्वताच घडी सोडटाले । धोतरांच्यो घडयो । पातळायताले । घालताले हांतरून स्वताच ॥२१५॥ साठ पांसठ चादरी धव्यो । स्वता सोडून तांच्यो घडयो । पातळावन एकार एक सगल्यो । न्हिदताले तांचेर मागीर ॥२१६॥ असो हो चावडेचो प्रकार । इतले मेरेन जालो

अध्याय ३७ ॥
सविस्तर । आतां कथा जी उरल्या मुखार । येतली फुडल्या अध्यायांत ॥ २१७ ॥ तरी श्रोत्यांनो करात क्षमा । अगाध
ह्या साईंचो म्हयमा । सारांशान सांगल्यार उरची ना शिमा । गुरुत्वधर्मा पावता तो ॥ २१८ ॥ आतां साईंच्या हांड्याची
कथा । आनीक ज्यो ज्यो उरल्यात वार्ता । फुडल्या अध्यायात सांगीन समेस्तां । रावात तयार आयकुपाक ॥ २१९ ॥
अखंड गुरुस्मरण सुवार्थ । तोच हेमाडाचो निजपरमार्थ । गुरुचरण अभिवंदनान कृतार्थ । चास्त्र्य पुरुशार्थ ताचे
पोटी ॥ २२० ॥ संतसज्जनांनो तुमच्या आशिर्वादान । रचिल्लो भक्त हेमाडपंतान । जय अणकारीत
श्रीसाईसच्चरितांतल्यान । चावडीवर्णन नांवाचो हो सात्तिसावो अध्याय सोंपता हांगाच ॥

॥ श्रीसद्गुरुसाईनाथार्पणमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥

○ ○ ○

श्रीसाईसच्चरीता ॥ ५१८